

Programowanie z typami zależnymi i dowodzenie twierdzeń

Równość

14.04.2015

Typowanie jako relacja indukcyjna

```
Inductive exp : Set :=  
| Nat : nat → exp  
| Plus : exp → exp → exp  
| Bool : bool → exp  
| And : exp → exp → exp.
```

Typowanie jako relacja indukcyjna

Inductive **type** : Set := TNat | TBool.

Inductive **hasType** : exp → type → Prop :=

| HtNat : ∀ n,

hasType (Nat n) TNat

| HtPlus : ∀ e1 e2,

hasType e1 TNat

  → **hasType** e2 TNat

  → **hasType** (Plus e1 e2) TNat

| HtBool : ∀ b,

hasType (Bool b) TBool

| HtAnd : ∀ e1 e2,

hasType e1 TBool

  → **hasType** e2 TBool

  → **hasType** (And e1 e2) TBool.

Rozstrzygalność porównywania typów

Definition eq_type_dec : $\forall t1\ t2 : \mathbf{type}, \{t1 = t2\} + \{t1 \neq t2\}$.
decide equality.

Defined.

Dowód przez indukcję po dowodzie

```
Lemma hasType_det :  $\forall e t1,$   
  hasType e t1  
   $\rightarrow \forall t2, \mathbf{hasType}$  e t2  
     $\rightarrow t1 = t2.$   
  induction 1; inversion 1; crush.  
Qed.
```

Patrz plik: `hastype.v`

Konwersja — równość definicyjna, obliczeniowa

ang. *definitional equality*

reguła konwersji

$$\frac{\Gamma \vdash M : A \quad \Gamma \vdash A =_{\beta\eta\delta\zeta\iota} B \quad \Gamma \vdash B : s}{\Gamma \vdash M : B}$$

$$\Gamma \vdash A =_{\beta\eta\delta\zeta\iota} B$$

jeśli

- $\Gamma \vdash A \triangleright^* A'$
- $\Gamma \vdash B \triangleright^* B'$
- $A' = B'$ lub
 ($A' = \lambda x : T. A''$ i $\Gamma, x : T \vdash B' x =_{\beta\eta\delta\zeta\iota} A''$) lub
 ($B' = \lambda x : T. B''$ i $\Gamma, x : T \vdash A' x =_{\beta\eta\delta\zeta\iota} B''$)

$$\Gamma \vdash A \triangleright B$$

domknięcie przechodnie redukcji beta, iota, delta i zeta.

Konwersja — równość definicyjna, obliczeniowa

ang. *definitional equality*

reguła konwersji

$$\frac{\Gamma \vdash M : A \quad \Gamma \vdash A =_{\beta\eta\delta\zeta\iota} B \quad \Gamma \vdash B : s}{\Gamma \vdash M : B}$$

$$\Gamma \vdash A =_{\beta\eta\delta\zeta\iota} B$$

jeśli

- $\Gamma \vdash A \triangleright^* A'$
- $\Gamma \vdash B \triangleright^* B'$
- $A' = B'$ lub
 $(A' = \lambda x : T. A'' \text{ i } \Gamma, x : T \vdash B' x =_{\beta\eta\delta\zeta\iota} A'')$ lub
 $(B' = \lambda x : T. B'' \text{ i } \Gamma, x : T \vdash A' x =_{\beta\eta\delta\zeta\iota} B'')$

$$\Gamma \vdash A \triangleright B$$

domknięcie przechodnie redukcji beta, iota, delta i zeta.

Reguły redukcji na przykładzie

```
Definition pred' (x : nat) :=  
  match x with  
  | 0 => 0  
  | S n' => let y := n' in y  
  end.
```

Theorem reduce_me : pred' 1 = 0.

cbv delta.

Reguły redukcji w taktyce cbv

```

=====
(fun x : nat => match x with
  | 0 => 0
  | S n' => let y := n' in y
end) 1 = 0

```

cbv beta.

Reguły redukcji w taktyce cbv

```
=====
match l with
| 0  $\Rightarrow$  0
| S n'  $\Rightarrow$  let y := n' in y
end = 0
```

cbv iota.

Reguły redukcji w taktyce cbv

=====

 $(\text{fun } n' : \text{nat} \Rightarrow \text{let } y := n' \text{ in } y) 0 = 0$

cbv beta.

=====

 $(\text{let } y := 0 \text{ in } y) = 0$

cbv zeta.

=====

 $0 = 0$

eq — równość definiowalna

ang. *propositional equality*
 definiowana jako relacja indukcyjna

Inductive **eq** (A : Type) (x : A) : A → Prop := eq_refl : x = x

eq_ind: forall (A : Type) (x : A) (P : A -> Prop),
 P x -> forall y : A, x = y -> P y

eq — równość definiowalna

ang. *propositional equality*
 definiowana jako relacja indukcyjna

Inductive **eq** (A : Type) (x : A) : A → Prop := eq_refl : x = x

eq_ind: forall (A : Type) (x : A) (P : A -> Prop),
 P x -> forall y : A, x = y -> P y

Problemy z równością

lemmaUIP jest niedowodliwy:

Lemma lemmaUIP : $\forall (x : A) (pf : x = x), pf = \text{eq\_refl } x$.

dowodliwy jest lemma2:

Lemma lemma2 : $\forall (x : A) (pf : x = x), 0 = \text{match } pf \text{ with eq\_refl} \Rightarrow$
 0 end.

Dowód lemma2

```

Definition lemma2 :=
  fun (x : A) (pf : x = x) =>
    match pf return (0 = match pf with
                        | eq_refl => 0
                        end) with
    | eq_refl => eq_refl 0
  end.

```

Aksjomat UIP_refl

Check UIP_refl.

UIP_refl

$$: \forall (U : \text{Type}) (x : U) (p : x = x), p = \text{eq\_refl } x$$

Aksjomat UIP_refl dowodliwy z aksjomatu Streicher_K

Check `Streicher_K`.

`Streicher_K`

$$: \forall (U : \text{Type}) (x : U) (P : x = x \rightarrow \text{Prop}), \\ P \text{ eq\_refl} \rightarrow \forall p : x = x, P p$$

Streicher's axiom K jest niesprzeczny z CIC i niedowodliwy w CIC

Dla typów rozstrzygalnych

czyli takich, że

Variable eq_dec : forall x y:A, {x = y} + {x <> y}.

zachodzą prawa UIP_dec i K_dec

forall (x y:A) (p1 p2:x = y), p1 = p2

forall (x:A) (P:x = x -> Prop), P (eq_refl x)
-> forall p:x = x, P p

bez dodatkowych aksjomatów (patrz: moduł Eqdep_dec z biblioteki standardowej)

Problemy z równością cd.

Przypomnijmy:

Section fhapp.

Variable A : Type.

Variable B : $A \rightarrow$ Type.

```
Fixpoint fhlist (ls : list A) : Type :=
  match ls with
  | nil  $\Rightarrow$  unit
  | x :: ls'  $\Rightarrow$  B x  $\times$  fhlist ls'
  end%type.
```

End fhlists.

Problemy z równością cd.

Przypomnijmy:

Section fhapp.

Variable A : Type.

Variable B : $A \rightarrow$ Type.

Fixpoint fhlist (ls : list A) : Type :=

match ls with

| nil $\Rightarrow$ unit

| $x :: ls' \Rightarrow B\ x \times$ fhlist ls'

end%type.

End fhlists.

Funkcja fhapp

Section fhapp.

Variable A : Type.

Variable B : $A \rightarrow$ Type.

Fixpoint fhapp ($ls1$ $ls2$: list A)

: fhlist B $ls1$ $\rightarrow$ fhlist B $ls2$ $\rightarrow$ fhlist B ($ls1$ ++ $ls2$) :=

match $ls1$ with

| nil $\Rightarrow$ fun _ $hls2$ $\Rightarrow$ $hls2$

| _ :: _ $\Rightarrow$ fun $hls1$ $hls2$ $\Rightarrow$ (fst $hls1$, fhapp _ _ (snd $hls1$) $hls2$)

end.

Implicit Arguments fhapp [$ls1$ $ls2$].

Poniższego twierdzenia "nie da się zapisać"

Theorem fhapp_assoc : $\forall$ *ls1 ls2 ls3*
 (*hls1* : fhlist B *ls1*) (*hls2* : fhlist B *ls2*) (*hls3* : fhlist B *ls3*),
 fhapp *hls1* (fhapp *hls2* *hls3*) = fhapp (fhapp *hls1* *hls2*) *hls3*.

The term "fhapp (*ls1:=ls1 ++ ls2*) (*ls2:=ls3*) (fhapp (*ls1:=ls1*) (*ls2:=ls2*) *hls1* *hls2*) *hls3*" has type "fhlist B ((*ls1 ++ ls2*) ++ *ls3*)" while it is expected to have type "fhlist B (*ls1 ++ ls2 ++ ls3*)"

Można wstawić "type-cast"

```

Theorem fhapp_assoc : ∀ ls1 ls2 ls3
  (pf : (ls1 ++ ls2) ++ ls3 = ls1 ++ (ls2 ++ ls3))
  (hls1 : fhlist B ls1) (hls2 : fhlist B ls2) (hls3 : fhlist B ls3),
  fhapp hls1 (fhapp hls2 hls3)
  = match pf in (_ = ls) return fhlist _ ls with
    | eq_refl ⇒ fhapp (fhapp hls1 hls2) hls3
  end.

```

Ale dowód jest wcale nie jest łatwy...

Równość heterogeniczna

```
Inductive JMeq (A : Type) (x : A) :  $\forall B : \text{Type}, B \rightarrow \text{Prop} :=$   
  JMeq_refl : JMeq x x
```

```
Infix "==" := JMeq (at level 70, no associativity).
```


Związki eq i JMeq

JMeq_rect

```
: forall (A : Type) (x : A) (P : forall B : Type, B -> Type),  
  P A x -> forall (B : Type) (b : B), x == b -> P B b
```

eq_rect

```
: forall (A : Type) (x : A) (P : A -> Type),  
  P x -> forall y : A, x = y -> P y
```

Związki eq i JMeq

Lemma eq_JMeq : $\forall (A : \text{Type}) (x y : A), x = y \rightarrow x == y$.

intros; rewrite H; reflexivity.

Qed.

Ale odwrotna implikacja jest niedowodliwa:

Check *JMeq_eq*.

JMeq_eq

: $\forall (A : \text{Type}) (x y : A), x == y \rightarrow x = y$

Związki eq i JMeq

Lemma eq_JMeq : $\forall (A : \text{Type}) (x y : A), x = y \rightarrow x == y$.
 intros; rewrite H; reflexivity.
 Qed.

Ale odwrotna implikacja jest niedowodliwa:

Check *JMeq_eq*.

JMeq_eq
 : $\forall (A : \text{Type}) (x y : A), x == y \rightarrow x = y$

Aksjomat JMeq_eq

- może być bezpiecznie dodany do CIC
- może być używany przez rewrite w postaci

JMeq_ind_r

```
: forall (A : Type) (x : A) (P : A -> Type),  
P x -> forall y : A, x == y -> P y
```

Dowód fhapp_assoc'

Dwa sposoby:

- używający aksjomatu JMeq_eq
- używający naturalnej zasady indukcji dla JMeq

Użyte aksjomaty sprawdzamy za pomocą:

```
Print Assumptions fhapp_assoc'.
```

Patrz plik JMeqRew.v

Dowód fhapp_assoc'

Dwa sposoby:

- używający aksjomatu JMeq_eq
- używający naturalnej zasady indukcji dla JMeq

Użyte aksjomaty sprawdzamy za pomocą:

```
Print Assumptions fhapp_assoc'.
```

Patrz plik JMeqRew.v

Lemat fhapp_assoc'

Section fhapp'.

Variable $A : \text{Type}$.

Variable $B : A \rightarrow \text{Type}$.

Theorem fhapp_assoc' : $\forall ls1\ ls2\ ls3\ (hls1 : \text{fhlst } B\ ls1)\ (hls2 : \text{fhlst } B\ ls2)$

$(hls3 : \text{fhlst } B\ ls3),$

$\text{fhapp } hls1\ (\text{fhapp } hls2\ hls3) == \text{fhapp } (\text{fhapp } hls1\ hls2)\ hls3.$

induction ls1; crush.

=====

$(a0, fhapp\ b\ (fhapp\ hls2\ hls3)) == (a0, fhapp\ (fhapp\ b\ hls2)\ hls3)$

```
generalize (fhapp b (fhapp hls2 hls3))
  (fhapp (fhapp b hls2) hls3)
  (IHls1 _ _ b hls2 hls3).
```

=====

$\forall (f : fhlist\ B\ (ls1\ ++\ ls2\ ++\ ls3))$
 $(f0 : fhlist\ B\ ((ls1\ ++\ ls2)\ ++\ ls3)), f == f0 \rightarrow (a0, f) == (a0,$
 $f0)$

=====

$(a0, fhapp\ b\ (fhapp\ hls2\ hls3)) == (a0, fhapp\ (fhapp\ b\ hls2)\ hls3)$

generalize (fhapp b (fhapp hls2 hls3))
 (fhapp (fhapp b hls2) hls3)
 (IHls1 _ _ b hls2 hls3).

=====

$\forall (f : fhlist\ B\ (ls1\ ++\ ls2\ ++\ ls3))$
 $(f0 : fhlist\ B\ ((ls1\ ++\ ls2)\ ++\ ls3)), f == f0 \rightarrow (a0, f) == (a0,$
 $f0)$

=====

$(a0, fhapp\ b\ (fhapp\ hls2\ hls3)) == (a0, fhapp\ (fhapp\ b\ hls2)\ hls3)$

generalize (fhapp b (fhapp hls2 hls3))
 (fhapp (fhapp b hls2) hls3)
 (IHls1 - - b hls2 hls3).

=====

$\forall (f : fhlist\ B\ (ls1\ ++\ ls2\ ++\ ls3))$
 $(f0 : fhlist\ B\ ((ls1\ ++\ ls2)\ ++\ ls3)), f == f0 \rightarrow (a0, f) == (a0,$
 $f0)$

```
rewrite app_assoc.
```

```
=====
 $\forall f f0 : \text{falist } B (ls1 ++ ls2 ++ ls3), f == f0 \rightarrow (a0, f) == (a0,$ 
 $f0)$ 
```

```
intros f f0 H; rewrite H; reflexivity.
```

```
Qed.
```

```
End fhapp'.
```

rewrite app_assoc.

=====

$$\forall f f0 : \text{fhlist } B (l1 ++ l2 ++ l3), f == f0 \rightarrow (a0, f) == (a0, f0)$$

intros f f0 H; rewrite H; reflexivity.

Qed.

End fhapp'.

Print Assumptions

Print Assumptions `fhapp_assoc'`.

Axioms:

JMeq_eq : $\forall (A : \text{Type}) (x y : A), x == y \rightarrow x = y$

użyte w `rewrite H`

Dowód bez aksjomatów — def. pomocnicza

```

Lemma pair_cong : ∀ A1 A2 B1 B2 (x1 : A1) (x2 : A2) (y1 : B1) (y2 :
B2),
  x1 == x2
  → y1 == y2
  → (x1, y1) == (x2, y2).
  intros until y2; intros Hx Hy; rewrite Hx; rewrite Hy;
reflexivity.
Qed.
Hint Resolve pair_cong.

```

Dowód fhapp_assoc'' bez aksjomatów

Section fhapp''.

Variable $A : \text{Type}$.

Variable $B : A \rightarrow \text{Type}$.

Theorem fhapp_assoc'' : $\forall ls1\ ls2\ ls3\ (hls1 : \text{fhlis}t\ B\ ls1)\ (hls2 : \text{fhlis}t\ B\ ls2)$

$(hls3 : \text{fhlis}t\ B\ ls3),$

$\text{fhapp}\ hls1\ (\text{fhapp}\ hls2\ hls3) == \text{fhapp}\ (\text{fhapp}\ hls1\ hls2)\ hls3.$

induction ls1; crush.

Qed.

End fhapp''.

Print Assumptions fhapp_assoc''.

Closed under the global context